

Leśniczy JAN STETKIEWICZ (1908-1960)

– więzień Auschwitz, Buchenwald i Mittelbau

Jan Stetkiewicz urodził się 28 sierpnia 1908 roku w miejscowości Wapowce, pow. Przemyśl. Ukończył Państwową Szkołę dla Leśniczych w Bolechowie. W latach 1929-1939 był praktykantem, następnie leśniczym Leśnictwa Drzewicz w Nadleśnictwie Klosnowo (pow. Chojnice) w granicach ówczesnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Toruniu. Od maja 1939 roku został leśniczym Leśnictwa Paliwodzizna w Nadleśnictwie Lipno¹.

Podczas okupacji niemieckiej zdegradowany przez władze okupacyjne do stanowiska pomocnika leśniczego. Aresztowany 6 maja 1943 roku przez placówkę gestapo w Grudziądzu. Oskarżony o przynależność do AK i odmowę podpisania Volkslisty. Deportowany do KL Auschwitz (nr więziarski nieznan). Zatrudniony w komandzie Zerlegebetrieb (demontaż zestrzelonych samolotów alianckich i wycofanych z użycia samolotów niemieckich) w obozie Birkenau (KL Auschwitz II). 15 sierpnia 1944 roku przeniesiony do KL Buchenwald (nr więziarski 79687), a następnie do KL Mittelbau. Wyzwolony 2 maja 1945 roku w podoboże KL Mittelbau w Sangerhausen (komando zewnętrzne Arten).

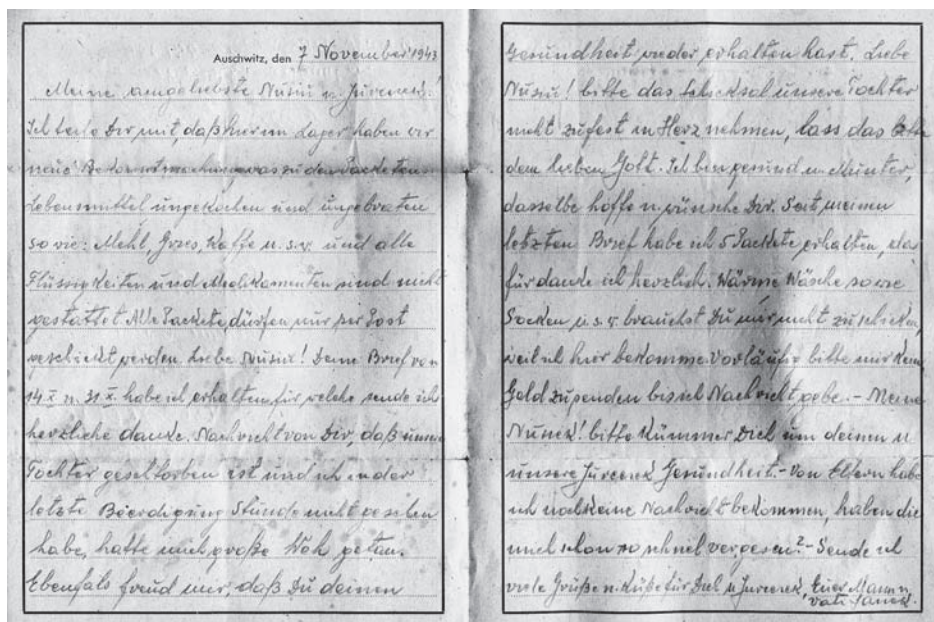
Po wojnie był leśniczym Leśnictwa Cieszyny w Nadleśnictwie Mszano (1945-1950), następnie pełnił obowiązki nadleśniczego Nadleśnictwa Włocławek (1950-1951). W latach 1951-1959 był dyrektorem Rejonu Lasów Państwowych we Włocławku. Zmarł 4 kwietnia 1960 roku.

Przedwczesna śmierć Jana Stetkiewicza była spowodowana nieuleczalną chorobą płuc nabytą w niemieckich obozach koncentracyjnych.

¹W publikowanych biogramach Jana Stetkiewicza podawana jest przynależność Leśnictwa Paliwodzizna do Nadleśnictwa Skępe. On sam też taką nazwę podaje w życiorysie zachowanym w aktach osobowych pracownika LP. Oficjalnie, w okresie gdy Jan Stetkiewicz był leśniczym w Leśnictwie Paliwodzizna wchodziło ono w skład państwowego Nadleśnictwa Lipno. Faktem jest, że Skarb Państwa - Nadleśnictwo Lipno w drugiej połowie lat 30. XX wieku przejęło za długi 95% majątku ziemskiego „Skępe” (3674 ha lasów i in. użytków) i być może nieformalnie używano tej nazwy. Nadleśnictwo Skępe rzeczywiście funkcjonowało, ale dopiero po II wojnie światowej. Obecnie Leśnictwo Paliwodzizna wchodzi w skład Nadleśnictwa Golub-Dobrzyń (przypis Tadeusz Chrzanowski).

Leśnicy Jan Stetkiewicz (pierwszy od prawej), jego żona Elżbieta (trzecia od prawej) z grupą znajomych w Strębacznie w 1943 r.

List leśniczego Jana Stetkiewicza z obozu niemieckiego w Auschwitz do żony Elżbiety - wersja oryginalna (tłumaczenie poniżej)

List Jana Stetkiewicza do żony Elżbiety

Auschwitz, 7 listopada 1943

Moja najukochańsza Niusiu i Jureczku!

Chciałem Cię poinformować, że tu w obozie mamy nowe przepisy dotyczące paczek: zabrania się przesyłania żywności nie gotowanej i nie upieczonej, jak również: mąki, kaszy, kawy itp. oraz wszelkich płynów i lekarstw. Wszystkie paczki mogą być jedynie wysłane pocztą. Droga Niusiu! Twoje listy z 14.X. i 31.X. otrzymałem, za które serdecznie dziękuję. Wiadomość od Ciebie, że nasza córeczka zmarła i że nie mogłem jej zobaczyć choćby na pogrzebie sprawiła mi wielki ból. Jednakże cieszę się, że Ty zostałam przy zdrowiu. Droga Niusiu! Nie bierz za mocno do serca losu naszej córeczki, pozostaw to Bogu. Jestem zdrowy i czuję się dobrze, tego samego życzę Tobie. Od mojego ostatniego listu dostałem 5 paczek, za co dziękuję serdecznie. Nie musisz mi wysyłać ciepłej bielizny, skarpet itp., gdyż otrzymuję to tutaj na miejscu. Na razie nie przysyłaj też pieniędzy, do momentu, aż Cię o to poproszę.

Moja Niuśko! Proszę zadbać o zdrowie Twojego i naszego Jureczka. Od rodziców nie dostałem jeszcze wiadomości. Czyżby o mnie zapomnieli? Przesyłam moc pozdrowień i pocałunków dla Ciebie i Jureczka.

Wasz mąż i tatuś. Janek

Opracowanie: **Tadeusz Chrzanowski**

Zdjęcia: archiwum Andrzeja Stetkiewicza